MEMO

Aan	De gemeenteraad
Van	Het college
Kopie aan	
Datum	9 november 2023
Betreft	Verzoek advies en richting voor de RES 2.0

Doel van de memo

Op 19 oktober, op de informatieavond gemeenteraad Opmeer, is in een presentatie over de RES inzicht geboden in de stand van zaken én mogelijkheden voor Opmeer. Afgesproken is dat het college een memo zou opstellen aan de hand waarvan u als gemeenteraad mogelijke denkrichtingen kan meegeven aan het college. Zodanig dat het college dit betrekt bij de op te stellen voorstel m.b.t. RES 2.0. In december 2023 geeft het college de mogelijkheden voor de gemeente Opmeer door aan de provincie. In juni 2024 neemt de gemeenteraad een besluit. Hiervoor wordt in de periode januari-mei 2024 een definitief plan opgesteld.

Doel voor de Regionale Energie Strategie (RES)

Uit een analyse voor opwek uit zonneweides van Westfriesland blijkt dat er in theorie precies voldoende zonneweides gerealiseerd zouden kunnen worden om aan het bod te voldoen. Dit bod is in heel Westfriesland 0,7 TW.
Uit deze analyse blijkt ook dat er geen rekening gehouden wordt met risico's voor de haalbaarheid, het draagvlak en de bereidheid van grondeigenaren om zonneweides te ontwikkelen. Het zou kunnen zijn dat slechts de helft van het aantal beoogde zonneweides daadwerkelijk ontwikkeld kan worden. De provincie ziet erop toe dat het bod gehaald wordt. Als er in 2026 niet voldoende vergund is of er geen vervangende zoekgebieden zijn voor verdwenen zoekgebieden kan het rijk via de provincie projecten aanwijzen. Een gemeente heeft daar dan geen zeggenschap meer over. Daarom willen we u vragen om na te denken over aanpassingen in onze zoekgebieden.

Landelijke aanscherping aanleg zonneweides op landbouwgrond

Op 26 oktober 2023 verscheen er een brief van het ministerie van Binnenlandse Zaken over het juridisch verankeren van de aangescherpte voorkeursvolgorde zon. Aanleiding voor de wens tot aanscherping van de voorkeursvolgorde zon zijn de ruimtelijke implicaties van de sterk stijgende vraag naar duurzaam opgewekte elektriciteit als gevolg van de bevolkingsgroei en de energietransitie.
Deze aangescherpte voorkeursvolgorde voor de toepassing van zonnepanelen bestaat uit vier treden. Eerst wordt gekeken naar de mogelijkheid van zonnepanelen op daken en gevels (trede 1) en op gronden binnen en buiten bestaand bebouwd gebied (trede 2 en 3). Als deze 3 treden onvoldoende mogelijkheden bieden kan gekeken worden naar zonneweides op landbouw- en natuurgronden (trede 4). Bij deze laatste trede wordt opgemerkt dat het in principe ongewenst is, tenzij het gaat om bepaalde uitzonderingsmogelijkheden zoals een combinatie van een substantiële agrarische functie met een zonnepark of gronden die al een andere bestemming krijgen (op basis van bindende afspraken).

Op weg naar 2030 hebben Rijk en medeoverheden zich uitgesproken om het RES-bod waar te maken, dat blijft onveranderd met de aanscherping van deze voorkeursvolgorde zon.
De consequenties van de landelijke aanscherping zijn op dit moment niet helemaal duidelijk. Samen met de Regio en de provincie worden deze in beeld gebracht. Wij willen daar niet op vooruit open op dit moment.

Actuele situatie Opmeer

Binnen de gemeentegrenzen van Opmeer zijn er 2 zoekgebieden aangewezen, dit zijn de zoekgebieden 8 en 9 binnen Westfriesland.

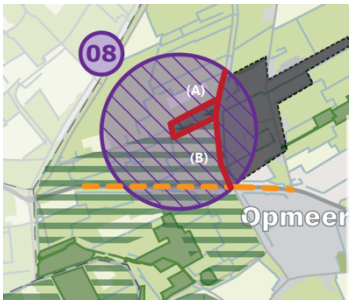

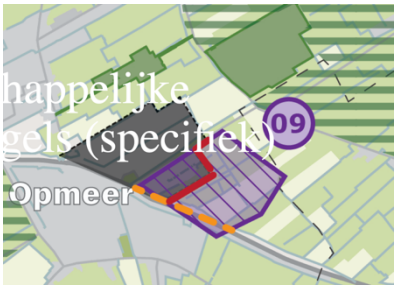

Binnen deze zoekgebieden zijn er op dit moment drie plannen (principeverzoeken) voor de aanleg van zonneweides bekend:
- Zonnepark Koningspade
- Zonnepark Hoogwoud
- Zonnepark de Veken

Op weg naar de RES 2

Vanuit de aanscherping van de voorkeursvolgorde zon en met de constatering dat de huidige zoekgebieden in Westfriesland niet leiden tot het beoogde bod van 0,7 TW wordt u gevraagd welke mogelijkheden er in Opmeer kunnen. Eventuele aanpassingen in de RES worden in juni 2024 aan de raad voorgelegd ter besluitvorming. Om een eerste indruk te krijgen gaan de colleges in Westfriesland in december 2023 een eerste indicatie geven over de mogelijkheden.

De gemeenteraad heeft het college na de informatieavond op 19 oktober verzocht de mogelijke keuzes met betrekking tot de RES 2.0 voor te leggen aan de raad, zodat de fracties in de oordeelsvormende raadsvergadering van 30 november hun visie daarop kunnen geven. Het college neemt vervolgens de uitkomst van de bespreking in de raadsvergadering mee in het te nemen collegebesluit over dit onderwerp.

Er worden u zes denkrichtingen voorgesteld:

A: zoekgebied 8 mogelijk verkleinen;
B: zoekgebied 9 handhaven qua vorm maar behalve zon ook wind toevoegen;
C: mogelijk nieuw zoekgebied wind langs de A.C. de Graafweg / traject de Pade – Langereis;
D: mogelijk nieuw zoekgebied wind langs de A.C. de Graafweg / traject de Veken - gemeentegrens met Wognum;
E: mogelijk nieuw zoekgebied ‘energiefabriek’ de Veken met zon, wind en opslag;
F: mogelijk nieuw zoekgebied wind langs de West-Friese Omringdijk: grens gemeente Opmeer – Hollands Kroon.

Per denkrichting stellen wij u de vraag:
Hoe kijkt u aan tegen deze zoekgebieden? Kunt u per zoekgebied aangeven of u dit zou willen aanmerken als zoekgebied of niet. Kunt u aangeven wat uw standpunt is over enkele windturbines in Opmeer? Graag verneemt het college in uw betoog waarom wel en waarom niet. Het college kan uw overwegingen meenemen in het te nemen besluit.

Toelichting met kaartjes

A: zoekgebied 8 verkleinen:

Zoekgebied 8 zou verkleind kunnen worden. In zoekgebied 8 worden dan alleen zonneweides toegestaan ter noordzijde van de Westerboekelweg. Het gebied ten zuiden van de Westerboekelweg is Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL)

B: Zoekgebied 9 blijft dezelfde omvang houden, maar de optie wind wordt toegevoegd:

Het mogelijk verkleinen van zoekgebied 8 en het niet vergroten van zoekgebied 9 leidt tot minder mogelijkheden voor duurzame opwek. Daarom worden hieronder aanvullende oplossingen voorgesteld waarbij opwek met wind een nieuwe optie is in de zoekgebieden van Opmeer (C t/m F).

C: Mogelijk nieuw zoekgebied wind Langs de AC de Graafweg; traject Pade-Langereis

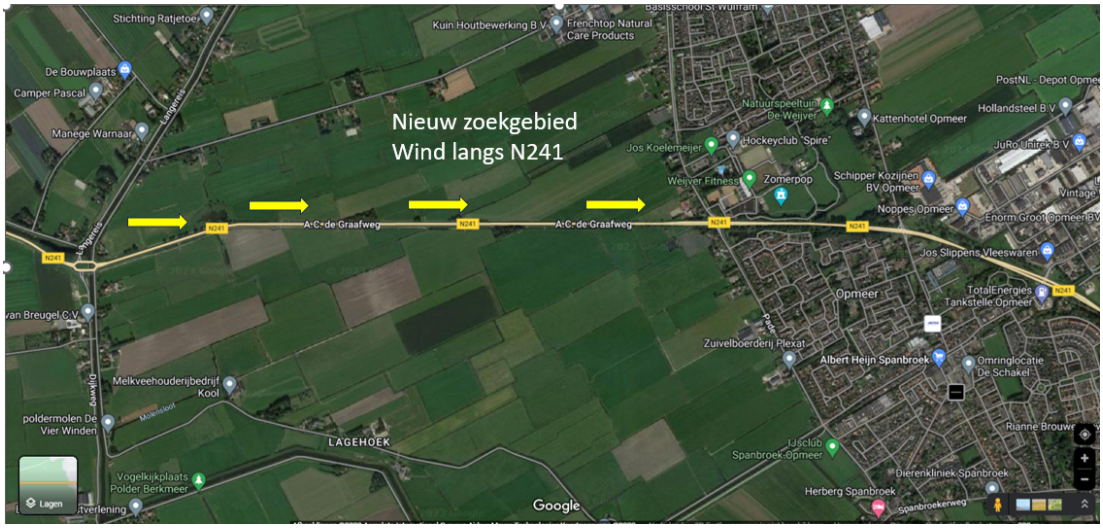

D: mogelijk nieuw zoekgebied wind langs de A.C. de Graafweg / traject de Veken - gemeentegrens met Wognum

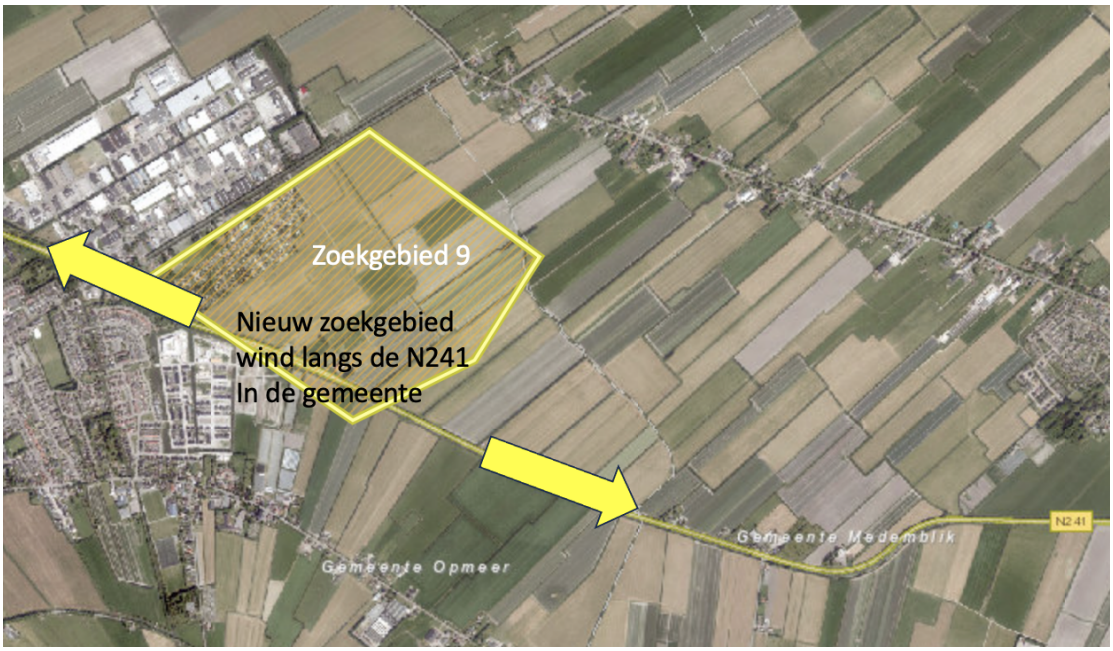

Langs de AC de Graafweg (N241) die binnen de gemeentegrenzen valt wordt mogelijk een zoekgebied toegevoegd voor wind, het betreft een strook waarbij eventuele wind opwek langs provinciale infrastructuur kan worden ingepast met inachtneming van de afstandsregels voor windmolens ten opzichte van bebouwing

E: mogelijk nieuw zoekgebied 'energiefabriek' de Veken met zon-, wind en opslag

Bij deze mogelijke optie wordt het huidige en nog te ontwikkelen deel van het industrieterrein omsloten door een "energiefabriek" met zowel zon als wind opwek. Tevens kan er gekeken worden naar opslag (waterstof/accu's). Windturbines zijn hier goed in te passen omdat een bedrijventerrein minder geluidsgevoelig is dan overige objecten. Bij dit zoekgebied wordt -conform de beleidskaders- het zicht op de zonnepanelen weggenomen met groen.

F: mogelijk nieuw zoekgebied wind langs de West-Friese Omringdijk: grens gemeente Opmeer – Hollands Kroon

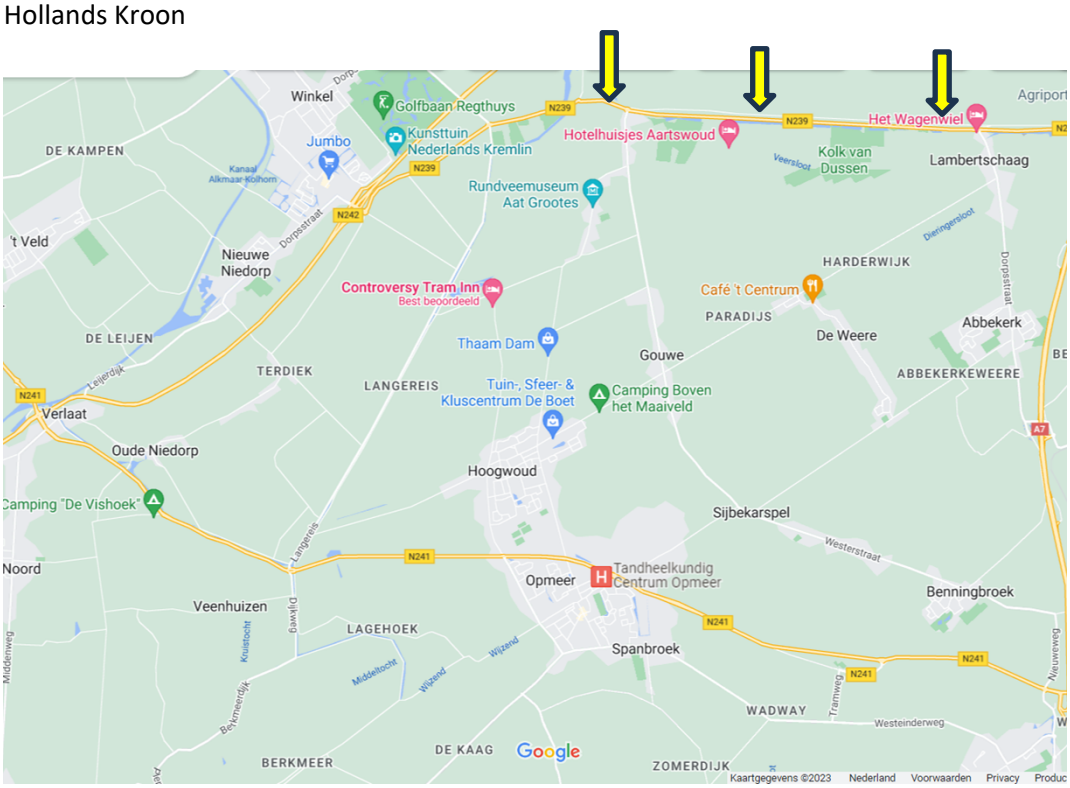

De beoogde windturbines in deze mogelijke optie vallen visueel weg bij de bestaande windturbines die aan de andere kant staan van de N239. Kanttekening is dat er voldoende afstand tot de Westfriese omringdijk nodig is vanwege de beschermde status van de Westfriese omringdijk.